Yoxsulluğun azalması davamlı inkişafın təzahürüdür

17 oktyabr 1992-ci ildən etibarən dünyada Ümumdünya Yoxsulluqla Mübarizə Günü kimi qeyd edilir. Bu, yoxsulluğa qarşı milli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə aparılan mübarizəni stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır. Yoxsulluğun aradan qaldırılması həm humanistlik prinsipləri baxımından, həm də gələcək nəsillərin fiziki və intellektual potensialının qorunması üçün vacibdir. Yoxsulluqla mübarizə dövlətimizin sosial-iqtisadi siyasətinin mühüm istiqamətlərindən birini təşkil edir. Respublikamızda həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar nəticəsində ötən 19 ildə yoxsulluğun səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə azalaraq 49 faizdən 5 faizə düşüb.

8

Azərbaycan.- 2022.- 16 oktyabr.- S1; 8.

17 Oktyabr Ümumdünya Yoxsulluqla Mübarizə Günüdür

Yoxsulluğun azalması davamlı inkişafın təzahürüdür

Əvvəli 1-ci səh.

Bu gün də ölkəmizdə aztəminatlı əhali qrupunun sosial müdafiəsinə yönəldilmiş tədbirlər həyata keçirilir. İqtisadi inkişaf və büdcə gəlirlərinin davamlı artımı yoxsulluğun səviyyəsinin daha da azaldılması və ümumilikdə sosial təminat sisteminin möhkəmləndirilməsi ilə müşayiət olunur.

Mütləq və ifrat yoxsulluq faizi sıfra bərabərdir

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev qeyd edib ki, Azərbaycan yoxsulluqla mübarizə sahəsində fəal siyasətə və uğurlu təcrübəyə malikdir: "Ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər sayəsində bu istiqamətdə müsbət nəticələrin əldə edilməsinə nail olunub. Azərbaycan 2000-ci ildə BMT-nin təşkilatçılığı ilə 147 ölkənin başçısı tərəfindən imzalanan Minilliyin İnkişaf Məqsədlərini əks etdirən birgə Bəyannaməyə qoşulub. Həmin sənəddə əksini tapan qlobal məqsədlərdən birincisi məhz ifrat yoxsulluq və aclıq içində yaşayan dünya əhalisinin sayının yarıyadək azaldılması olub. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Bəyannamənin imzalandığı dövrə qədər də Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə ölkədə dayanıqlı iqtisadi inkişafa və sosial rifah səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəlmiş ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib".

Komitə sədrinin sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində isə yoxsulluq 10 dəfəyə qədər azalıb.

"COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar son iki ildə müşahidə edilən bir faiz artım isə müvəqqəti xarakter daşıyır. Sevindirici haldır ki, ölkədə mütləq və ifrat yoxsulluq sıradan çıxıb. İfrat yoxsulluq vətəndaşın gündəlik qazancının bir dollardan, mütləq yoxsulluq isə iki dollardan aşağı olması deməkdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, ölkəmizdə minimum əməkhaqqı aylıq 300 manat təşkil edir. Adambaşına düşən gəliri 200 manatdan aşağı olan ailələrə isə ünvanlı sosial yardım verilərək onların da aylıq gəliri 300 manata çatdırılıb. Yəni ölkəmizdə mütləq və ifrat yoxsulluq tamamilə aradan qaldırılıb", - deyə Musa Quliyev bildirib.

Ölkəmizdə nisbi yoxsulluq səviyyəsinin dünyanın inkişaf etmiş ölkələri ilə eynilik təşkil etdiyini deyən komitə sədri bildirib ki, bu, yoxsulluqla mübarizədə müxtəlif istiqamətlərdə görülən işlərin, əməkhaqları, pensiyalar, müavinət və təqaüdlərin, demək olar ki, hər il artırılmasının nəticəsidir: "Ölkəmizdə vətəndaşların məşğulluğu təmin edilir, onları yoxsul edən səbəblərin aradan qaldırılması istiqamətində dövlət səviyyəsində genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir. Yoxsulluğun əsas səbəbləri xəstəlik, işsizlik və evsizsizlikdir. İndi icbari tibbi sığortanın tətbiqi vətəndaşların tibbi xərclərinin xeyli hissəsinin sığorta və dövlət vəsaiti hesabına ödənilməsinə səbəb olub. Digər tərəfdən, müxtəlif dövlət proqramlarının icrası, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına diqqətin artırılması, mütəmadi olaraq yeni iş yerlərinin açılması işsizlik probleminin həllinə töhfə verir. Aztəminatlı əhali qruplarının gəlir imkanlarını artırmaq, onların kiçik sahibkarlığa çıxışına şərait yaratmaq üçün dövlət başçısının tapşırığı ilə icra olunan özünüməşğulluq proqramı bu sahədə mühüm önəm kəsb edir. Proqram çərçivəsində aztəminatlı ailələrə fərdi təsərrüfatlarının təməlini qoymaq və ya inkişaf etdirmək üçün dövlət vəsaiti hesabına birbaşa natura şəklində mal, material və digər əmlakın verilməsi ilə dəstək göstərilir".

Musa Quliyev deyib ki, dövlət əlilliyi olan şəxslərdən, eləcə də digər həssas qruplara aid vətəndaşlardan diqqət və qayğısını əsirgəmir: "Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə DOST mərkəzlərinin yaradılması da yoxsulluğun aradan qaldırılması istiqamətində atılmış uğurlu addımlardan biridir. Həmçinin Prezidentin göstərişi ilə hər il təxminən 50-60 min ictimai-sosial iş yerləri açılır. Bütün bunlar ölkədə yoxsulluğun aradan qaldırılması üçün görülən institusional xarakterli tədbirlərdir. Ona görə yoxsulluq Azərbaycanda ən aşağı və nəzarət olunan səviyyədədir".

Məqsəd yoxsulluğun səviyyəsini sıfra endirməkdir

Siyasi elmlər doktoru, professor, sosial məsələlər üzrə mütəxəssis Hadi Rəcəbli də cəmiyyət və dövlət quruculuğunda yoxsulluq probleminin hər zaman aktual olduğunu vurğulayıb. Onun dediyinə görə, dövlət quruculuğunun mahiyyətində vətəndaşların sosial rifah halının yaxşılaşdırılması dayanır. Yoxsulluğun aradan qaldırılması istiqamətində görülən işlərin davamlı xarakter daşıması da vacibdir.

"Azərbaycan müstəqillik qazandığı ilk illərdə bir sıra ciddi problemlərlə üzləşdi. Ölkədə mövcud olan, demək olar ki, bütün müəssisələr bağlandı, iqtisadi əlaqələr sıfra endi, ərazilərimizin 20 faizinin işğal olunması nəticəsində bir milyona yaxın qaçqın və məcburi köçkün problemi yarandı. Xalqımız, sözün əsl mənasında, faciəvi dövr yaşadı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi xalqımızın və dövlətimizin taleyini tamamilə dəyişdi. Həyata keçirilən ciddi tədbirlər nəticəsində ölkədə yoxsulluğun səviyyəsi azalmağa başladı. Hazırda yoxsulluq faizinin olduqca aşağı olmasına baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu məqsədlər bu göstəricinin sıfra endirilməsinə yönəlib. Sevindirici haldır ki, 44 günlük Vətən müharibəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük qayıdış başlayıb, orada yeni iş yerləri açılır, həmin ərazilərdən faydalanaraq ölkə iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsi planlaşdırılır", - deyə professor bildirib.

Hadi Rəcəblinin sözlərinə görə, dövlət vətəndaşların aylıq maaşlarının yaşayış minimumundan xeyli çox olmasının tərəfdarıdır: "Belə olan halda, vətəndaşların sosial müdafiəsi güclənir və yoxsulluq faizi sürətlə azalır. Yaşayış minimumu bilavasitə istehlak səbəti və bazar qiymətləri ilə uyğunlaşdırılır. Minimum əməkhaqqı məbləği də buna uyğun müəyyən edilir. Beləliklə, minimum əməkhaqqı məbləğinin artırılması yoxsulluğun aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayır. Nəzərə almaq lazımdır ki, son illərdə minimum əməkhaqqı təxminən 15-20 dəfə artırılıb. Həmçinin yoxsulluğun aradan qaldırılması üçün dövlət və özəl sektor tərəfindən iş yerlərinin açılması da önəmlidir. Yeni iş yerlərinin yaradılması ilə vətəndaşların məşğulluğunu və minimum əməkhaqqı almasını təmin etmək mümkündür".

Mütəxəssis qeyd edib ki, həssas əhali qruplarına aid vətəndaşların sosial rifah halının yaxşılaşdırılması dövlət siyasətinin prioritetlərindəndir: "Kiçik və orta biznesin inkişaf etdirilməsi də bu baxımdan vacibdir. Xüsusilə məmurlar çalışmalıdırlar ki, kiçik və orta biznesin inkişafı üçün sadə vətəndaşlara dəstək olsunlar. Dövlətin əsas məqsədi ölkədə yoxsulluğun sıfra endirilməsidir. Ona görə də Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə vətəndaşlara əməktutumlu iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı xüsusi güzəştli kreditlər verilir. Bu gün ölkəmizdə turizm, kənd təsərrüfatı və emal müəssisələri sektoru da inkişaf etdirilir. Yeni kütləvi iş yerlərinin açılması nəticəsində yoxsulluq səviyyəsinin minimuma endirilməsi ölkə rəhbərinin təşəbbüskarlığının nəticəsidir".

Görünən odur ki, yoxsulluq problemi qlobal səviyyədə olduğu kimi, ölkəmizdə də daim diqqət mərkəzindədir. Prezident İlham Əliyev deyib: "Azərbaycanda yoxsul adam olmamalıdır. Yoxsulluqla mübarizə bizim prioritet məsələlərimizdən biridir. Bu istiqamətdə işlər aparılır və Azərbaycanda yoxsulluğun səviyyəsi ildən-ilə aşağı düşür. Bu baxımdan, beynəlxalq təşkilatlarla birlikdə daha da ciddi işləməliyik". Dövlət başçısının uğurlu siyasi iradəsinə uyğun olaraq ardıcıl qəbul edilən dövlət proqramları, həyata keçirilən sosial islahatlar, hər il daha da gücləndirilən sosial müdafiə tədbirləri nəticəsində ölkəmizdə davamlı sosial-iqtisadi inkişaf təmin edilib. Nəticədə yoxsulluğun səviyyəsi kəskin şəkildə aşağı düşüb, ifrat və mütləq yoxsulluq tamamilə aradan qaldırılıb.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Ordusunun mövqeləri atəşə tutulub